

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

609

Na temelju članka 46. stavka 3. Zakona o morskom ribarstvu (»Narodne novine«, br. 62/17., 14/19., 30/23. i 14/24.), a u vezi s člankom 6. stavkom 2. podstavkom 8. Zakona o hrani (»Narodne novine«, broj 18/23) ministar poljoprivrede, šumarstva i ribarstva donosi

PRAVILNIK

O SLJEDIVOSTI PLAVOPERAJNE TUNE (*Thunnus thynnus*) I IGLUNA (*Xiphias gladius*)

Područje primjene

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuje se uspostava i način provedbe sustava sljedivosti za plavoperajnu tunu (*Thunnus thynnus*) (u daljnjem tekstu: tuna) i igluna (*Xiphias gladius*) (u daljnjem tekstu: iglun), označavanje tune i igluna radi osiguranja sljedivosti, uvjeti za dokaz sljedivosti, način dostave i zaprimanja podataka o sljedivosti te način registracije korisnika u lancu prodaje i njihove obveze.

(2) Ovaj Pravilnik primjenjuje se na tunu i igluna koji su ulovljeni ribarskim plovilima pod hrvatskom zastavom i koji su namijenjeni stavljanju na tržište za prehranu ljudi.

(3) Ovaj Pravilnik primjenjuje se na tunu uzgojenu u Republici Hrvatskoj koja se stavlja na tržište Republike Hrvatske.

(4) Tuna iz uzgoja može biti stavljena na tržište isključivo nakon što je u odobrenom objektu izvršeno vaganje.

(5) Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na svježu ili rashlađenu tunu i/ili igluna, cijelu ili u komadima, filetiranu i smrznutu tunu i/ili igluna od ulova ili izlova, duž cijelog distribucijskog lanca do stavljanja u maloprodaju, uključujući i maloprodaju.

(6) Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na sve subjekte u poslovanju s hranom koji obavljaju poslove ulova, izlova, iskrcaja, prijevoza i skladištenja, kupovine, prodaje i distribucije tune i igluna na tržištu Republike Hrvatske.

(7) Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se ne dovodeći u pitanje odredbe posebnih propisa kojima se reguliraju ribolovne mogućnosti, ribolov tune plivaricom tunolovkom, ribolov tune udičarskim alatima i dostavu podataka o ulovu tune i igluna, propise o prvoj prodaji, vaganju i prijevozu proizvoda ribarstva koji uključuju tunu i igluna te na odredbe posebnih propisa koji se odnose na program dokumentacije – dokument o ulovu tune (BCD) i certifikat o ponovnom izvozu za tune te statistički dokument za uvoz i izvoz te certifikat o ponovnom izvozu igluna, koji moraju pratiti tunu i igluna na tržištu.

Pojmovnik

Članak 2.

Osim pojmova određenih Zakonom o morskom ribarstvu (»Narodne novine«, br. 62/17., 14/19., 30/23. i 14/24.) pojedini pojmovi u smislu ovoga Pravilnika imaju sljedeće značenje:

Serijska ili LOT – količina proizvoda ribarstva i akvakulture određene vrste koja je bila podvrgnuta istom načinu obrade i podrijetlom je iz istog zemljopisnog područja i s istog ribarskog plovila ili skupine ribarskih plovila, ili iz iste proizvodne jedinice, odnosno lokacije uzgajališta u akvakulturi

Oznaka serije ili LOT-a – jedinstveni broj serije ili LOT-a pojedine vrste morskog organizma određene prezentacije

Prezentacija proizvoda – oblik u koji je riba obrađena na ribarskom plovilu prije iskrcaja sukladno Tablici 1. Priloga I. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 404/2011 od 8. travnja 2011. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike (OJ L 112, 30. 4. 2011.)

Prezervacija proizvoda – stanje prezentiranja proizvoda sukladno Tablici 2. Priloga I. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 404/2011

Pakiranje fileta – proizvodi ribarstva i akvakulture određene vrste koji potječu od iste ribe i podvrgnuti su istom načinu obrade odnosno filetiranju i nalaze se u jednom fizički odvojenom paketu koji je označen naljepnicom

Bar kod – način označavanja proizvoda nizom crnih i bijelih linija kojim se može posebnim uređajima optički očitati informacija o proizvodu koja je u njemu sadržana; pod bar kodom se podrazumijeva QR kod (Quick Response odnosno brzi odziv) – dvodimenzionalni grafički kod

eBCD sustav – internetski portal na kojemu se ispunjava eBCD obrazac, međunarodni elektronički dokument o ulovu i izlovu tune kako je regulirano posebnim propisima koji uređuju ulov, uzgoj i promet tune te program dokumentacije koja prati tunu na tržištu

Portal gospodarskog ribarstva (u daljnjem tekstu: PGR) – internetski portal gospodarskog ribarstva koji je dio Geoinformacijskog sustava ribarstva te predstavlja mjesto pristupa informacijama o gospodarskom ribolovu, dostupan na internetskoj stranici <http://www.ribarstvo.hr/pgr>

Sustav sljedivosti – poseban informacijski modul na PGR-u u koji se upisuju podaci za evidenciju sljedivosti

HRiba – internetska aplikacija namijenjena krajnjim korisnicima kojoj se može pristupiti putem očitavanja bar koda i u kojoj mogu vidjeti podatke o tuni i iglunu, dostupna na stranici <http://www.ribarstvo.hr/HRiba>

Odobreni objekt – objekt iz Upisnika odobrenih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla, Odjeljak VIII – Proizvodi ribarstva, kako je regulirano posebnim propisom o hrani.

Korisnici sustava sljedivosti

Članak 3.

(1) Korisnici sustava sljedivosti su:

- ovlaštenici povlastice za gospodarski ribolov kojima je dodijeljena ulovna kvota za ulov tune i/ili igluna sukladno posebnim propisima o ulovu tune i/ili igluna,
- ovlaštenici povlastice za gospodarski ribolov koji tunu i/ili igluna ulove kao prilov,
- nositelji dozvole za akvakulturu kojima je u dozvoli za akvakulturu upisana vrsta tuna (u daljnjem tekstu: nositelji dozvole za akvakulturu),
- prijevoznici koji prevoze tunu ili igluna od mjesta iskrcaja do prvog kupca ili odobrenog objekta,
- odobreni objekti,
- prvi kupci tune i/ili igluna,
- sljedeći kupci tune i/ili igluna.

(2) Korisnici sustava sljedivosti iz stavka 1. ovog članka dužni su se registrirati na PGR-u kako bi mogli unositi, zaprimati i dostavljati podatke vezane za sljedivost tune i igluna.

(3) Podaci potrebni za registraciju na PGR su:

- a) naziv tvrtke društva ili obrta,
- b) osobni identifikacijski broj (u daljnjem tekstu: OIB broj) tvrtke društva ili obrta,

- c) adresa (ulica, kućni broj, broj pošte i mjesto),
 - d) ime i prezime odgovorne osobe te OIB broj odgovorne osobe i
 - e) kontakt odgovorne osobe (adresa elektroničke pošte, broj telefona ili mobitela).
- (4) Postupak registracije na PGR-u opisan je na PGR-u.
- (5) Izuzev korisnika sustava sljedivosti iz stavka 1. ovog članka, korisnici su i krajnji potrošači na način opisan u članku 12. ovog Pravilnika.

Evidencija sljedivosti

Članak 4.

(1) Tuna i iglun moraju biti sljedivi od ulova ili izlova, iskrcaja, tijekom prijevoza i skladištenja, tijekom smrzavanja, filetiranja ili rasjecanja te duž distribucije do krajnjeg potrošača.

(2) Sljedivost tune i igluna se osigurava upisom propisanih podataka u evidenciju sljedivosti koja obuhvaća unos podataka u elektronski očevidnik i u PGR. Upisani podaci u evidenciji sljedivosti povezuju se uz određenu tunu ili igluna koji su označeni bar kodom.

(3) Podatke u evidenciju sljedivosti upisuju korisnici sustava sljedivosti.

(4) Postupak izrade i vođenja evidencije sljedivosti te opis podataka potrebnih za ispunjavanje evidencije sljedivosti opisan je uputama na PGR-u.

Obveze korisnika sustava sljedivosti – ovlaštenika povlastice za gospodarski ribolov

Članak 5.

(1) Ovlaštenici povlastice za gospodarski ribolov kojima je dodijeljena ulovna kvota za ulov tune i/ili igluna sukladno posebnom propisu i ovlaštenici povlastice koji tunu i/ili igluna ulove kao prilov (u daljnjem tekstu: ovlaštenik povlastice) dužni su svaku ulovljenu tunu i/ili igluna prije iskrcaja označiti markicom koja se stavlja oko repa i na kojoj se nalazi jedinstveni bar kod.

(2) Ovlaštenik povlastice dužan je najkasnije prije transporta, vaganja i stavljanja na tržište upisati u elektronski očevidnik ili u m-očevidnik broj bar koda s markice kojom je označio pojedinu tunu i/ili igluna oko repa.

(3) Upisivanjem bar koda s markice u elektronski očevidnik ili m-očevidnik za ulovljenu tunu ili igluna, u evidenciju sljedivosti se automatski upisuju sljedeći podaci:

- a) naziv ovlaštenika povlastice,
- b) vanjski identifikacijski broj i naziv ribarskog plovila,
- c) kategorija ribolovnog alata,
- d) odgovarajuće zemljopisno područje na kojem je ostvaren ulov (FAO zona i zona/podzona ribolova),
- e) FAO-va troslovna šifra za pojedinu vrstu uz trgovački i znanstveni naziv svake vrste,
- f) procijenjena količina svake pojedinačne tune ili igluna u kg,
- g) način proizvodnje,
- h) prezentacija.

(4) Ovlaštenik povlastice može u evidenciju sljedivosti na PGR-u upisati i sljedeće informacije:

- a) fotografiju ovlaštenika povlastice,
- b) kratki tekst o ovlašteniku povlastice,
- c) fotografije plovila,
- d) ostalo.

(5) Ministarstvo provodi autorizaciju unesenog teksta i fotografija iz stavka 4. ovog članka.

Obveze i uvjeti korisnika sustava sljedivosti – prvih kupaca

Članak 6.

(1) Prva prodaja tune i igluna može se obavljati samo na teritoriju Republike Hrvatske.

(2) Registrirani prvi kupci tune i igluna mogu biti odobreni objekti, ugostiteljski objekti i ribarnice.

(3) U slučaju kada su ugostiteljski objekti i ribarnice prvi kupci, mogu kupovati isključivo cijelu tunu i/ili igluna.

(4) Registrirani prvi kupac dužan je nakon preuzimanja ili kupovine tune ili igluna ispuniti evidenciju vaganja i unijeti broj bar kod s markice kojom je označena tuna i/ili iglun oko repa.

(5) Iz evidencije vaganja u evidenciju sljedivosti automatski će se unijeti za svaku tunu ili igluna sljedeći podaci:

a) izvagana količina tune ili igluna, izražene kao masa proizvoda u kilogramima po komadu,

b) prezentacija,

c) namjena,

d) broj LOT-a.

(6) Registrirani prvi kupac dužan je nakon evidencije vaganja ispuniti prodajni list ili potvrdu o preuzimanju, te za svaku tunu ili igluna unijeti bar kod, a sustav sljedivosti će automatski u evidenciju sljedivosti upisati sljedeće podatke:

a) naziv, OIB, adresa i mjesto prvog kupca,

b) eBCD broj u slučaju ulova tune,

c) prezervacija,

d) datum prve prodaje ili preuzimanja tune i igluna.

(7) Registrirani prvi kupac dužan je nakon ispunjavanja prodajnog lista u kojem je evidentirana tuna i/ili iglun unijeti u evidenciju sljedivosti na PGR-u podatke o sljedećem kupcu (naziv i adresa, OIB broj, država odredišta).

(8) U slučaju da je sljedeće odredište tune ili igluna objekt maloprodaje, prvi ili sljedeći kupac u evidenciji sljedivosti to označava i upisuje njegov OIB broj, adresu, naziv i državu odredišta, dok u slučaju da je sljedeće odredište izvan teritorija Republike Hrvatske, prvi ili sljedeći kupac (odobreni objekt) upisuju naziv sljedećeg kupca, adresu i državu odredišta.

(9) Prvi kupac u sustavu sljedivosti na PGR-u može unijeti i logo tvrtke društva ili obrta.

(10) Registrirani prvi kupci, odobreni objekti i ugostiteljski objekti mogu tunu i/ili igluna dijeliti na komade ili filete te ih zamrzavati i pakirati.

(11) U slučaju iz stavka 10. ovog članka, odobreni objekti i ugostiteljski objekti moraju neposredno po pakiranju komade ili filete označavati naljepnicama s jedinstvenim bar kodom te u evidenciju sljedivosti unijeti podatke o izvaganim količinama tune ili igluna, izraženim kao masa proizvoda u kilogramima po komadu i raščlanjenim po načinu prezentiranja proizvoda, upisati broj fileta u pojedinom pakiranju kojih može biti do najviše 30 u jednom pakiranju te navesti broj dana do kada je proizvod najbolje upotrijebiti.

(12) Podaci o svakom razdijeljenom komadu tune ili igluna upisuju se uz novi bar kod koji se nalazi na naljepnici u evidenciju sljedivosti, a originalnu markicu kupac je dužan čuvati dvije godine.

Obveze i uvjeti korisnika sustava sljedivosti – sljedećih kupaca

Članak 7.

(1) Sljedeći kupci tune i igluna su svi subjekti koji sudjeluju u lancu trgovine do krajnjeg potrošača, uključujući i subjekte u maloprodaji.

(2) Korisnici iz stavka 1. ovog članka dužni su nakon kupovine tune ili igluna upisati u evidenciju sljedivosti sljedeće podatke:

a) datum kupnje tune ili igluna,
b) kupljenu količinu tune ili igluna, izraženu kao masu proizvoda u kilogramima po komadu i raščlanjenu po načinu prezentiranja proizvoda,

c) prezervaciju,

d) datum do kojeg je najbolje upotrijebiti tunu ili igluna,

e) podatke o sljedećem kupcu (naziv i adresa, OIB broj, država odredišta).

(3) U slučaju da je sljedeće odredište tune ili igluna objekt maloprodaje, kupac u evidenciju sljedivosti to označava i upisuje njegov naziv, OIB broj ili drugi primjenjivi identifikacijski broj, adresu te državu odredišta.

(4) Subjekt maloprodaje dužan je unijeti u sustav sljedivosti podatke iz stavka 2. ovog članka, izuzev podatka o sljedećem kupcu.

(5) U slučaju da je ugostiteljski objekt sljedeći kupac i kupuje tunu i/ili igluna koje fileтира i smrzava, dužan je postupiti kako je definirano člankom 6. ovog Pravilnika.

Obveze korisnika sustava sljedivosti – nositelja dozvole za akvakulturu

Članak 8.

(1) Nositelji dozvole dužni su uzgojenu tunu koju stavljaju na tržište označiti markicom oko repa, a filete tune naljepnicama s bar kodovima prije nego napuste vlastiti odobreni objekt.

(2) Nositelj dozvole u sustav sljedivosti unosi sljedeće podatke o pojedinom izlovu:

a) datum izlova,

b) broj i lokaciju uzgajališta,

c) broj kaveza,

d) naziv i broj odobrenog objekta koji preuzima tunu,

e) eBCD broj.

(3) Nakon unosa podataka o izlovu, nositelj dozvole unosi podatke o broju riba, fileta i/ili paketa fileta koje stavlja na tržište i u svakom trenutku može dodati podatke o novim bar kodovima koje naknadno izrađuje, a koji su nastali iz istog izlova.

(4) Nositelj dozvole u sustav sljedivosti unosi sljedeće podatke o pojedinom bar kodu:

a) težinu u kilogramima ribe, fileta ili paketa fileta koji se označavaju pojedinim bar kodom,

b) bar kod oznaku kojom označavaju pojedinu pošiljku,

c) prezervaciju,

d) datum do kojeg je najbolje upotrijebiti tunu.

(5) Izuzev podataka navedenih u stavku 2. ovog članka, nositelj dozvole za akvakulturu može unijeti i:

a) fotografiju uzgajališta,

b) kratki tekst o uzgajalištu,

c) ostalo.

(6) Ministarstvo provodi autorizaciju unesenog teksta i fotografija iz stavka 5. ovog članka.

Obveze korisnika sustava sljedivosti – odobreni objekt

Članak 9.

- (1) Odgovorne osobe odobrenih objekata koje nisu registrirani prvi kupci u evidenciju sljedivosti unose sljedeće podatke:
- a) izvagano količinu tune ili igluna, izraženu kao masu proizvoda u kilogramima po komadu i raščlanjenu po načinu prezentiranja proizvoda,
 - b) datum do kojeg je najbolje upotrijebiti tunu,
 - c) naziv, OIB broj i adresu sljedećeg subjekta u poslovanju s hranom koji kupuje tunu.
- (2) U slučaju da je sljedeće odredište tune objekt maloprodaje, kupac u evidenciju sljedivosti to označava i upisuje njegov naziv, OIB broj ili drugi primjenjivi identifikacijski broj, adresu te državu odredišta.

Bar kod

Članak 10.

- (1) Rok trajanja bar koda nakon upisa obveznih podataka je 15 dana, osim u slučaju kada su tuna ili iglun u određenoj fazi zamrznuti.
- (2) U slučaju zamrzavanja, prvi ili sljedeći kupac ili odobreni objekt u bar kod upisuje datum zamrzavanja i datum do kada je najbolje upotrijebiti ribu što je ujedno i rok trajanja bar koda.
- (3) U slučaju zamrzavanja, prvi ili sljedeći kupac ili odobreni objekt dužan je osigurati da su tuna ili iglun označeni markicom ili naljepnicom iz koje je čitljiva informacija o sljedivosti.
- (4) Ukoliko korisnik nije u mogućnosti upisati ili očitati podatke iz bar koda jer je bar kod oštećen, dužan je to evidentirati u evidenciji sljedivosti te uz oštećeni bar kod naljepiti novi u kojem se nalaze isti podaci o sljedivosti.

Izdavanje markica i naljepnica, izgled i podaci na markici i naljepnici

Članak 11.

- (1) Markice i naljepnice izdaje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva korisnicima sustava sljedivosti iz članka 3. stavka 1. ovog Pravilnika.
- (2) Korisnici sustava sljedivosti dužni su preuzeti markice i naljepnice u područnim ispostavama Uprave ribarstva koje vode evidenciju izdanih markica i naljepnica.
- (3) Markica se sastoji od plastičnog nosača i vezice kojom se tuna i iglun vežu oko repa, a koja ne smije do završetka prodaje ili rasijecanja ili filetiranja ribe biti prekinuta.
- (4) Na plastičnom nosaču markice te na naljepnici nalaze se sljedeći elementi:
- a) jedinstveni bar kod,
 - b) jedinstvena alfanumerička oznaka vezana uz bar kod,
 - c) grb Republike Hrvatske i tekst Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva,
 - d) logo internetske aplikacije HRiba,
 - e) hologramska zaštita koja onemogućuje nezakonito kopiranje.
- (5) Ovisno o načinu proizvodnje, kategoriji ribolovnog alata i vrsti proizvoda ribarstva, markice su označene različitim bojama:
- a) tuna ulovljena u gospodarskom ribolovu udičarskim alatima, uključujući i plutajući parangal za koju je dodijeljena ulovna kvota – plava boja,
 - b) tuna ulovljena kao prilov – zelena boja,
 - c) iglun ulovljen u gospodarskom ribolovu za koju je dodijeljena ulovna kvota – crvena boja,
 - d) iglun ulovljen kao prilov – narančasta boja,

e) tuna iz uzgoja – žuta boja,

f) tuna ulovljena u gospodarskom ribolovu plivaricom tunolovkom – siva boja.

Podaci za krajnjeg potrošača

Članak 12.

(1) Krajnjem potrošaču bar kod mora biti dostupan uz tunu ili igluna.

(2) Očitavanjem bar koda krajnjem potrošaču dostupne su informacije o tuni ili iglunu na internetskoj stranici HRiba.

(3) Krajnjem potrošaču su, ovisno o tome radi li se o tuni ili iglunu iz ulova ili tuni iz uzgoja, dostupni sljedeće informacije:

a) broj bar koda,

b) broj serije ili LOT-a,

c) naziv ovlaštenika povlastice ili nositelja dozvole za akvakulturu,

d) vanjski identifikacijski broj i naziv ribarskog plovila, ako je primjenjivo,

e) naziv i lokacija uzgajališta, ako je primjenjivo,

f) kategorija ribolovnog alata, ako je primjenjivo,

g) odgovarajuće zemljopisno područje na kojem je ostvaren ulov (FAO zona i zona/podzona ribolova), ako je primjenjivo,

h) trgovački i znanstveni naziv svake vrste,

i) izvagana količina tune ili igluna, izražena kao masa proizvoda u kilogramima, po komadu,

j) način proizvodnje,

k) prezervacija,

l) prezentacija,

m) naziv i logo prvog kupca,

n) naziv i adresa subjekta u poslovanju s hranom koji nudi tunu ili igluna krajnjem potrošaču,

o) naziv objekta maloprodaje, ako je primjenjivo,

p) datum do kojeg je najbolje upotrijebiti tunu ili igluna i

q) informaciju je li proizvod bio odmrznut.

(4) Uz podatke iz stavka 3. ovog članka, krajnjem potrošaču mogu biti dostupni i podaci iz članka 5. stavka 4. ili članka 8. stavka 3. ovog Pravilnika.

(5) Informacije iz stavka 3. ovog članka ne dovode u pitanje obveze o informiranju potrošača propisane općim pravilima o informiranju potrošača.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 13.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o sljedivosti za plavoperajnu tunu i igluna (»Narodne novine«, br. 82/19., 64/20., 104/21., 57/22. i 140/23.).

Članak 14.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/25-01/17

Urbroj: 525-12/781-25-4

Zagreb, 7. ožujka 2025.

Potpredsjednik Vlade
i ministar
David Vlačić, v. r.